

rømme dette. (Singerølev: Naar Ingen gjør Noget derfor, saa bliver det ikke til Noget!) Man kunde ganske ganske vist sige, som det ærede Medlem sagde, at der var Ingen, der gjorde Noget derfor, men dersom man vilde udfaste den Beskyldning, at Ingen har gjort Noget derfor i al den Tid, siden Loven af 8de Marts 1856 udkom, saa vilde man være høist uretfærdig. Dersom man imidlertid ikke vil udfaste den Beskyldning, at der Intet er skeet, saa kan man heller ikke sige, at der Ingen er, der har gjort Noget, thi enten maa det være Tilfældet, at Ingen har gjort Noget af Betydning i den tilbagelagte Tid, eller ogsaa maa det være Tilfældet, at der er gjort Noget. Det Sidste antager jeg for at være rigtigt, og derfor mener jeg, at det ikke behøver nogen lang Udvikling eller kan være Gjenstand for nogen stor Tvist, at de Fattiges Kasse ikke har udrettet det, som man ventede af den — end ikke tilnærmelsesvis. De Mænd, som for en Del Aar siden vare sammenkaldte for at udtale sig om Fattigforsørgelsen, hvilken Samling ganske vist indeholdt indsigtsfulde Elementer og med Dygtighed tog sig af Sagen, have i den Opførelse, som jeg nu omtalte, heller ikke haft den Opfattelse, at de Fattiges Kasse havde gjort det, som den var bestemt til at gjøre. Disse Mænd havde en ganske modfat Opfattelse, og da i det Væsentlige den samme Opfattelse som det nuværende Udvalg, nemlig at der maa gjøres noget ganske Andet og Mere, hvis den saakaldte Fattigforsørgelse skal vinde nogen Betydning. Jeg kan ikke indrømme, at Mindretallet har gjort Noget for de Fattiges Kasse, hvorved denne vil kunne komme til at føre et mere virksomt Liv end hidtil. Efter min Mening behøver det hovedsagelig paa, at den har nogen Indtægt, og at Individerne under visse Betingelser kunne sikke sig at blive fritagne for at komme under det offentlige Fattigvæsen. Denne sidste Betingelse haves ikke, idet — som jeg begyndte med at udtale — Mindretallet gaar ud fra den Betragtning, at der kun skal gives Fattighjælp efter de Regler, som de, der bestyre Midlerne, have at følge, men Individet selv har ikke anden Ret end den, som Grundloven hjemler ham — han er i Trang, og det er det Gnefte. Dersom man imidlertid har til Hensigt foruden at afhjælpe Trangen at virke paa Individet, saaledes at dette anstrænger sig mere og bliver mere betænkt paa at sørge for sig selv, saaledes at det faar Bist til at hjælpe sig selv, saa maa man ikke nøies med at lade tilflyde det en eller anden Hjælp, naar det er ude af Stand til at hjælpe sig selv, men saa maa man kunne sikke det Hjælp, saaledes at det med Sikkerhed kan undgaa det offentlige Fattigvæsen, og det paa en Tid, da det netop skal anlægge Hjælpen for sig selv. Gjør man ikke dette, skaffer man ikke Individet en saadan Sikkerhed, saa tør man heller ikke tro, at denne Understøttelse — hvor rundelige man end gjør disse Almisse — vil have synderlig Indfly-

delse paa det; forbedrer Individet sig, saa er det ad andre Veie, men deraf have hverken Lovforslaget eller de, som have dannet det, nogen Gre. Endnu et lille Bevis paa, at jeg har opfattet Mindretallet rigtig med Hensyn til den Hovedtanke, hvorfra jeg troede, at det gik ud, ser jeg deri, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds formente, at § 4 kun taler om almindelig Fattighjælp (Singerølev: Det har jeg ikke sagt). Jeg tror, at, naar Tidenden foreligger trykt, vil der maafløe mangle Ordet „kun“, men i alt Fald vil der ikke komme til at mangle Sætninger, som tydelig vise, at det ærede Medlem har forstaaet Hjælpen efter § 4 som almindelig Fattighjælp. Dette kan jeg nu paa ingen Maade indrømme, og endnu mindre kan jeg indrømme Rigtigheden af de Betragtninger, som det ærede Medlem gjorde gjældende angaaende Punkt 4 i samme § 4, idet han kom til at udtale, at, naar man havde skaffet sig Adgang til en Understøttelseskasse, saa kunde man omtrent være, som man vilde. Der staar imidlertid i § 4 som en af Betingelserne, der ikke maa være tilsiende, naar Vedkommende skalde have Hjælp af Understøttelseskassen: „ikke ved Douenstab, Drickfælbighed eller lastefuld Vandel selv er Skyld i sin Trang“. Men de, som skulle afgjøre dette, er Bestyrelsen for Understøttelseskassen, og nu vil man dog vel ikke sige om en Samling af Mænd, som personlig kjende Individet, der have set hans Levevandel og fulgt den som oftest i en lang Arrække, at de ville kalde ham værdig, naar han opfører sig saaledes, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds udtalte, idet han betegnede det derved, at den Vedkommende kun gjorde det mindst Mulige for sig selv. Jeg er temmelig sikker paa, at, naar han gjør det mindst Mulige for sig selv, saa vil ogsaa Bestyrelsen gjøre det mest Mulige for, at han ikke faar Understøttelse af Kassen; thi at man saaledes paa den ene Side kan opføre sig saa dovent og saa ligegyldigt med sin Arbeidskraft, som man vil, og dog ligegodt af dem, der kjende Ens Liv og Vandel, faae Skudsmaal for at være hæderlig — og det i Tilfælde, hvor de Vedkommende have fuld Ret og Frihed til at dømmes —, det tror jeg virkelig ikke. Hvis det var Tilfældet, hvad det ærede Medlem sagde, saa har man derved kastet en meget stor Bebreidelse over paa alle dem, som ville komme til at bestyre saadanne Kasser, eller jeg kan gjerne sige: paa Folket, paa de enkelte Indbyggere i Almindelighed, hvoraf de skulle vælges; men da man vel nok tør antage, at de ville vælge hæderlige, redelige og forstandige Mænd til at bestyre disse Kasser, saa er det en haard Bebreidelse. At Understøttelseskassernes Bestyrere skalde ville erklære dem, som gjøre det mindst Mulige for sig selv, for de mest værdige, tror jeg derfor ikke. I det Hele taget udtalte det ærede Medlem sig efter min Mening paa en aldeles negativ Maade. Jeg hørte rigtignok, at han udtalte, at han vilde gaa over